

Prezident İlham Əliyev bir daha bəyan etdi

İqtisadi artım yüksəkdir, qeyri-neft sektorunun inkişafı davam edir, inflyasiya minimumdur, xarici borcumuz aşağıdır

2024-cü ilin böyük hissəsi arxada qalıb. Ötən 9 ayda ölkəmiz hansı nailiyətləri əldə edib. İlin sonuna qədər daha hansı işlər görüləcək. Gələn il bizi hansı vəzifələr və müjdələr gözləyir. Sentyabrın 26-da iqtisadi məsələlərə həsr olunmuş müşavirədəki nitqində Prezident İlham Əliyev məhz bütün bunları diqqətə çatdırıb.

İqtisadi inkişaf gözənlənilən səviyyədədir. İlin uğurlu olacağı barədə əvvəlcədən söylənilən proqnozlar özünü doğruldur. Belə ki, ötən aylar ərzində iqtisadi artım 4,3 faiz təşkil edib. Qeyri-neft sektor 7 faiz artıb. İnflyasiya ilin əvvəlindən cəmi 1 faizdən bir qədər çox olub. Əlbəttə, hazırda dünyada gedən prosesləri təhlil etdikdə və ümumiyyətlə, geosiyasi vəziyyətə nəzər saldıqda görünür bu, çox müsbət göstəricidir. İqtisadi inkişaf templərinə görə, bir çox inkişaf etmiş ölkə üstələyir. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi istiqamətində atılmış addımlar və düşüñülmüş islahatlar siyaseti öz müsbət nəticəsini verir. Xarici borcun ümumi daxili məhsula nisbətdə də Azərbaycan dünya miqyasında qabaqcıl ölkələr sırasındadır. Bu, cəmi 7,5 faizdir.

Ölkə iqtisadiyyatına, xüsusi-lə qeyri-neft sektoruna xarici investisiyaların cəlb olunması üçün bir çox təşviq layihələri həyata keçirilir. Azərbaycan dövlətinin güclənməsi, ərazi bütövlüyüümüzün, suverenliyimizin tam bərpa edilməsi, ölkədə hökm sü-rən sabitlik, təbii ki, xarici investitorların bizə münasibətini daha da yaxşılaşdırır. Bu həm də Azərbaycanda çox müsbət sər-mayə iqliminin uzun illərdir davam etməsindən qaynaqlanır. Yeri gölmüşkən qeyd edək ki, investisiyaların adambəşinə düşən

həcmində görə Azərbaycan qabaqcıl ölkələr sırasındadır. Son illərdə və xüsusilə antiterror əməliyyatından sonra dövlət suverenliyimizin tam bərpa edilməsi təbii olaraq bu prosesi daha da sürətləndirir. Bakı və Sumqayıt şəhərlərində, sənaye parklarında yeni müəssisələr açılır. İş-ğaldan azad edilmiş torpaqlarda, Ağdam və Cəbrayıl rayonlarında yeni sənaye parklarının yaradılması çox müsbət hal kimi qiymətləndirilməlidir. Təsadüfi deyil ki, qələbə qazanılan vaxtdan bu ilin sonuna qədər xərclənməsi nəzərdə tutulan vəsait 19 milyard manat təşkil edir. Bu vəsaitin mütləq əksəriyyəti infrastruktur layihələrinin icrasına xərclənilib. Bununla yanaşı, keçmiş köçkünlərin qaytarılması üçün də işlər görülür və artıq səkkiz min-dən çox keçmiş köçkünlər Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda yerleşib. Onların sayı aydan-aya da artır.

Regionda infrastruktur layihələri geniş vüsət alıb. Belə ki, artıq 3 min kilometr avtomobil yolu inşa edilib. Ümumi layihələrin sırasında 45 tunelin tikintisi yer alır və onların ümumi uzunluğu 70 kilometrdir. Eləcə də 450 körpünün inşası nəzərdə tutulur. Dəmir yolları, iki beynəlxalq hava limanı istifadəyə verilib.

Dövlətimizin başçısı son illər ərzində xarici neft şirkətləri tərəfindən həyata keçirilən layihələr-

də hasilatın azalmasının ümumi iqtisadi inkişaf templərimizə mənfi təsir göstərdiyinə də toxunaraq demişdir: "Biz bu tənəzzülü qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə tənzimləyirdik. Ancaq neft hasilatında buraxılmış nöqsanlar xarici neft şirkətləri ilə aparılan danışqlar nəticəsində onların diqqəti-nə çatdırılmış və onlardan tələb edilmişdir ki, bu nöqsanlar aradan qaldırılsın, neft hasilatının sabitliyi təmin edilsin. Son aylar ərzində bu istiqamətdə çox fəal iş aparılırdı. Bu işin nəticəsi olaraq əsaslı ümidi yaramışdır ki, dəha bundan sonra heç bir əsası olmadan neft hasilatında tənəzzül olmayıcaq. Təbii olaraq hökumət qurumları və Dövlət Neft Şirkəti bu işlərin gələcək gedışatına da daim diqqət yetirəcək. Beləliklə, bizim iqtisadi inkişaf templərimizi geriye çökən əsas amil ümidi edirəm ki, aradan qaldırılaçq və gələn il sabit neft hasilatı təmin edilməlidir. Nəzəroalsaq ki, hazırda biz neft-qaz sektorunda bir neçə yeni layihə üzərində işləyi-rlik və o layihələrin işlənməsi nəticəsində yeni hasilat proqnozları var. Yəqin gələn il biz hamımız onu görəcəyik ki, yeni layihələrdən, yeni yataqlardan daha böyük höcmədə təbii qaz və neft kondensatı hasil edilir. Hesab edirəm ki, neft-qaz sahəsində templər müsbət olacaqdır".

Qarşısında digər mühüm vəzifələr də dayanır və bunlar böyük maliyyə vəsaiti tələb edir. İlk sıradə hərbi, hərbi sənaye kompleksinin inkişafı, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpası ilə bağlı məsələlər durur. Əsas hədəflərdən biri isə iqtisadiyyati

daha da şaxələndirmək və dayanıqlı inkişaf modelini təkmilləşdirməkdir.

Bütün bunlara baxmayaraq, Prezidentimiz gələn il minimum əməkhaqqı və minimum pensiya-nın artırılacağını da bildirib. Xatırladaq ki, 2018-ci ildən indiyədək Azərbaycanda dörd sosial islahatlar paketi həyata keçirilib. Bunların məbləği 7 milyard manatdır və 4 milyon insanı əhatə edir. Son beş il ərzində ölkəmizdə minimum əməkhaqqı 2,7 dəfə, minimum pensiya 2,5 dəfə artıb.

Hazırda gələn ilin büdcəsi müzakirə olunur və büdcənin parametrləri də daha genişmiyyətli olacaq. Təbii olaraq, büdcə bizim imkanlarımızı əks etdirir. Heç bir yerdən heç bir yardım almırıq, əksinə, xarici borcu azaldırıq və qarşıya qoyulan vəzifələr uğurla yerinə yetirilir. Odur ki, dövlətimizin başçısı gələn il də iqtisadi inkişaf templərinin lazımı səviyyədə olacağına inam ifadə edib: "Elə etməliyik ki, biz gələn il imkan daxilində bütün əsas vəzifələri icra edək. Şübhə etmirəm ki, belə də olacaq. Artıq Azərbaycanın iqtisadi inkişaf modeli dünyada özünü təsdiqləyib. Biz öz resurslarımıza arxala-naraq güclü iqtisadiyyat qurmuşuq, müstəqil iqtisadiyyat qurmuşuq, heç kimdən asılı deyilik. İqtisadi müstəqillik təbii olaraq bizə beynəlxalq müstəvidə böyük imkanlar qazandırır ki, Azərbaycan uğurla, inamla, şərəflə, ləyaqətlə müstəqil xarici siyaset apara bilsin. Necə ki, aparmışq və aparacaqıq".

**Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"**